

I

(Резолюции, препоръки и становища)

СТАНОВИЩА

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 12 юли 2018 година

относно предложение за регламент по отношение на минималното покритие за загуби за необслужвани експозиции

(CON/2018/32)

(2019/C 79/01)

Въведение и правно основание

На 20 и 24 април 2018 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искания съответно от Европейския парламент и от Съвета на Европейския съюз за становище относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на минималното покритие за загуби за необслужвани експозиции⁽¹⁾ (наричан по-нататък „предложеният регламент“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 127, параграф 4, първо тире от Договора и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като предложеният регламент съдържа разпоредби, които попадат в областите на компетентност на ЕЦБ, включително задачата на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) съгласно член 127, параграф 5 от Договора да допринася за гладкото провеждане на следваните от компетентните органи политики, свързани със стабилността на финансовата система, и задачите, възложени на ЕЦБ по силата на член 127, параграф 6 от Договора, относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции. Управителният съвет прие настоящото становище съгласно член 17.5, първо изречение от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

1. Общи забележки

ЕЦБ подкрепя предложения регламент, който е част от пакета от мерки на Европейската комисия за разрешаването на проблема с необслужваните експозиции в Съюза. Тези мерки бяха изготвени след приемането на широкообхватния План за действие за справяне с необслужваните кредити в Европа⁽²⁾, одобрен от Съвета на 11 юли 2017 г. С предложения регламент се предлагат мерки за действие срещу евентуалните рискове от натрупването в бъдеще на необслужвани експозиции, за които не са заделени достатъчно провизии. Предложеният регламент също така е важна част от усилията на Съюза за по-нататъшно редуциране на рисковете в банковата система. Предприемането на мерки срещу високите равнища на необслужваните експозиции е един от надзорните приоритети на ЕЦБ от самото създаване на единния надзорен механизъм поради няколко причини⁽³⁾. Първо, необслужваните експозиции са в тежест на баланса на банките и намаляват печалбата им. Второ, те отклоняват вниманието на банките от по-полезни задачи и изчерпват ресурсите им. Трето, необслужваните експозиции подкопават доверието на инвеститорите в банките. Извършен от ЕЦБ вътрешен анализ показва, че през последните няколко години тенденцията е банките с високи равнища на необслужвани експозиции да отпускат по-малко заеми, отколкото банките с по-добро кредитно качество, поради което като цяло тези банки подпомагат фирмите, домакинствата и икономиката в по-малка степен⁽⁴⁾. Освен това високите равнища на необслужвани експозиции са макропруденциален проблем и често засягат цялата икономика.

⁽¹⁾ COM(2018) 134 final.

⁽²⁾ Достъпен на уебсайта на Съвета на Европейския съюз www.consilium.europa.eu

⁽³⁾ Вж. „Встъпителните бележки по повод на откриването публичното изслушване по проекта на допълнение към насоките на ЕЦБ към банките за необслужваните кредити“ (Introductory remarks to the public hearing on the draft addendum to the ECB guidance to banks on non-performing loans), реч на Даниел Нуи, председател на Надзорния съвет на ЕЦБ, и Шарън Донъри, председател на групата на високо равнище по въпросите на необслужваните кредити, Франкфурт на Майн, 30 ноември 2017 г., достъпна на английски език на уебсайта на банковия надзор на ЕЦБ www.bankingsupervision.europa.eu

⁽⁴⁾ Вж. „Европейският банков надзор три години по-късно“ (European banking supervision three years on), приветствено слово на Марио Драги, председател на Европейската централна банка на втория форум на ЕЦБ за банков надзор, Франкфурт на Майн, 7 ноември 2017 г., достъпна на английски език на уебсайта на ЕЦБ www.ecb.europa.eu

Следва да се отбележи, че предложеният регламент не засяга необслужваните експозиции на кредитните институции, възникнали преди 14 март 2018 г., и поради това, в съответствие със заключенията на Съвета относно Плана за действие за справяне с необслужваните кредити в Европа, съществуващите необслужвани експозиции не попадат в приложното му поле.

ЕЦБ приветства уточнението, че създаденият с предложения регламент пруденциален предпазен механизъм за необслужваните експозиции няма да попречи на компетентните органи да упражняват надзорните си правомощия в съответствие с приложимото право. По-специално, въпреки прилагането на този механизъм ЕЦБ може да прецени въз основа на обстоятелствата на всеки отделен случай, че необслужваните експозиции на конкретна кредитна институция не са покрити в достатъчна степен, и да използва надзорните си правомощия съгласно стълб 2 от надзорната рамка ⁽⁵⁾.

2. Специфични забележки

2.1. Определение на необслужвана експозиция

За целите на минималното покритие на загуби с предложения регламент се въвежда определение на необслужвана експозиция в Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾. За основа на това определение е използвано понятието от Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията ⁽⁷⁾, което се прилага за целите на надзорната отчетност. ЕЦБ приветства факта, че в определението са включени всички видове необслужвани експозиции и по-конкретно експозициите на дребно.

2.2. Изчисляване на изискването за минимално покритие

ЕЦБ приветства опростения подход за определяне на изискването за минимално покритие, който се основава на броя години, изминали от класифицирането на експозицията като необслужвана, и на наличието на обезпечение. Благодарение на тази опростеност усилията на банките и надзорните органи да спазват изискването ще продължат да бъдат поносими, като същевременно ще се предприемат твърди мерки за разрешаването на проблема с непокрытите необслужвани експозиции по справедлив и балансиран начин.

За да определят приложимия размер на недостатъчното покритие за необслужваните експозиции, което ще се приспада от елементите на базовия собствен капитал от първи ред, институциите трябва да умножат необслужваните си експозиции по приложимия коефициент, посочен в предложения регламент. ЕЦБ подкрепя предложеното калибриране на коефициентите. По-специално, за необезпечените необслужвани експозиции се прилага 100-процентово покритие от първия ден на втората година (по всяка вероятност намерението е то да се прилага от третата година). За обезпечените необслужвани експозиции покритието е 100 % от първия ден на осмата година (по всяка вероятност намерението е то да се прилага от деветата година) след класифицирането им като необслужвани, когато просрочията на длъжника е повече от 90 дни.

Във връзка с обезпечените експозиции кредитните институции трябва да могат да реализират кредитната си защита „своевременно“ ⁽⁸⁾. Ако обезпечението не е реализирано след изтичането на няколко години от датата, на която базовата експозиция е класифицирана като необслужвана, обосновано е да се приеме, че обезпечението е неефективно и експозицията да се третира като необезпечена от пруденциална гледна точка.

2.3. Изисквания за надзорна отчетност

ЕЦБ разбира, че съответните изисквания за надзорна отчетност, посочени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014, ще бъдат изменени, за да могат компетентните органи да следят дали институциите спазват предложения регламент. Освен това ЕЦБ приканва Комисията да обмисли включването в Регламент (ЕС) № 575/2013 на изискване да се оповестява дали институциите спазват изискването за минимално покритие.

⁽⁵⁾ Член 9, параграф 1 Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63). гласи: „Изключително за целите на изпълнение на задачите, възложени ѝ по силата на член 4, параграфи 1 и 2 и член 5, параграф 2, в участващите държави членки ЕЦБ се счита, когато е подходящо, за компетентния орган или за определения на национално равнище орган, в съответствие с приложимото право на Съюза.“ Вж. в този контекст членове 97 и 104 от Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338) и член 16 от Регламент (ЕС) № 1024/2013.

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 г. за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи (ОВ L 191, 28.6.2014 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Вж. например член 194, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2.4. Консултация с ЕЦБ

ЕЦБ би искала да напомни на Парламента и на Съвета, че ще е необходимо да се проведе отделна консултация, ако предложеният регламент бъде съществено изменен по време на законодателната процедура в сравнение с версията, въз основа на която е проведена настоящата консултация с ЕЦБ ⁽⁹⁾.

Когато ЕЦБ отправя препоръки за изменения на предложения регламент, конкретните предложения с обяснителен текст към тях се представят в технически работен документ. Техническият работен документ е достъпен на английски език на уебсайта на ЕЦБ.

Съставено във Франкфурт на Майн на 12 юли 2018 година.

Председател на ЕЦБ

Mario DRAGHI

⁽⁹⁾ Вж. например решения на Съда от 15 юли 1970 г., ACF Chemiefarma/Комисия, C-41/69, ECLI:EU:C:1970:71, т. 3, от 4 февруари 1982 г., Vuyl/Комисия, C-817/79, ECLI:EU:C:1982:36, т. 1, от 10 юни 1997 г., Парламент/Съвет, C-392/95, ECLI:EU:C:1997:289, т. 15, от 11 ноември 1997 г., Eurotunnel и др./SeaFrance, C-408/95, ECLI:EU:C:1997:532, т. 46 и от 25 септември 2003 г., Océ van der Grinten, C-58/01, ECLI:EU:C:2003:495, т. 100 и 102.